

Onderwijsachterstand van niet-westers allochtone scholieren

Suzan van der Aart

Per augustus 1998 is de wet Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid in werking getreden. Deze wet heeft als doel de onderwijsachterstanden van voornamelijk niet-westerse allochtonen te verminderen. Het CBS heeft in opdracht van het ministerie van Onderwijs een eerste stap gezet met het monitoren van dit gemeentelijke beleid. Allochtonen met een niet-westerse achtergrond blijken vaker dan autochtonen onderwijs op een lager niveau te volgen. Ook slagen ze minder vaak voor hun examens. Verder blijkt dat ruim een kwart van de autochtone vbo- en mavo-leerlingen die in de grote stad wonen, buiten de stad naar school gaan. Autochtonen die in de grote stad naar school gaan, bezoeken scholen die door gemiddeld de helft minder niet-westerse allochtonen bezocht worden dan de gemiddelde school waar de niet-westerse allochtonen heengaan.

Het Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid

Met de invoering van het Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid (GOA) zijn gemeenten zelf verantwoordelijk voor het monitoren en evalueren van het onderwijsachterstandenbeleid. Om de vergelijking tussen gemeenten te kunnen waarborgen, is in 2000 door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen de GOA-kernmonitor opgezet. Hierin staan definities van vijftien indicatoren die het gehele onderwijsveld bestrijken. De meeste van deze indicatoren kunnen echter pas over enkele jaren gemaakt worden wanneer met de Wet op het Onderwijsnummer goede registraties beschikbaar komen.

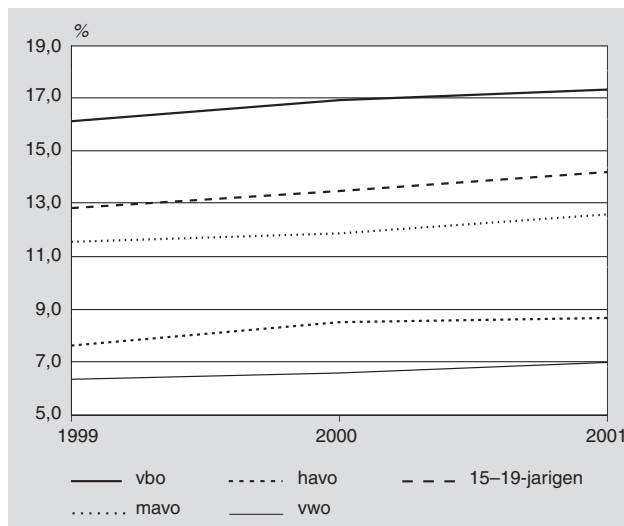
Voor het voortgezet onderwijs is er wel al een goede registratie van de examenresultaten beschikbaar. Op basis hiervan heeft het CBS een aantal indicatoren uit de kernmonitor samengesteld. De resultaten van de examenjaren 1999 tot en met 2001 zijn via StatLine, de statistische database op de internetsite van het CBS, beschikbaar naar gemeente en herkomstgroepering. Bij het kiezen van de gemeente kan onderscheid worden gemaakt tussen de gemeente waar de school staat en de gemeente waar de leerlingen wonen. Het is de bedoeling om in de komende jaren ook voor de andere onderwijsvelden indicatoren te produceren. Steeds meer gegevens zullen zo voor gemeenten, scholen, beleidsmakers en andere geïnteresseerden eenvoudig te raadplegen zijn.

1. Aandeel niet-westerse eindexamenkandidaten toegenomen

In het schooljaar 2000/2001 hebben in Nederland 157 duizend jongeren examen gedaan in het voortgezet onderwijs (exclusief landbouwonderwijs). Dit was ongeveer twaalfduizend minder dan het jaar ervoor. Vooral het aantal havo-eindexamenkandidaten is met tienduizend sterk gedaald. De invoering van het studiehuis is vermoedelijk de belangrijkste oorzaak. Met name de doorstroom van mavo naar 4 havo in het schooljaar 1999/2000 is minder geworden, waardoor het aantal havo-examenkandidaten in het schooljaar erna is afgenomen.

Het aandeel niet-westerse allochtonen onder de eindexamenkandidaten is de laatste jaren bij alle schoolsoorten toegenomen. Voornamelijk door een relatieve toename van het aantal allochtonen in de bevolking. De niet-westerse allochtonen zijn oververtegenwoordigd bij de vbo-examenkandidaten, maar sterk ondervertegenwoordigd bij de havo- en vwo-examinandi.

1. Aandeel niet-westerse allochtonen onder eindexamenkandidaten, 1999-2001

Bron: Inspectie van Onderwijs, CBS, IB-groep.

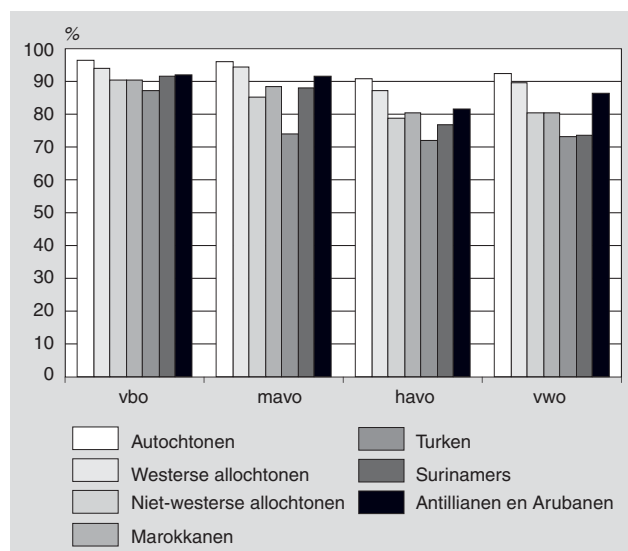
2. Driekwart niet-westerse allochtonen doet examen op vbo of mavo

Een groot deel van de niet-westers allochtone leerlingen volgt onderwijs op een lager niveau: vbo en mavo. Zo deed in het schooljaar 2000/2001 van de niet-westers allochtone eindexamenkandidaten 74 procent een vbo- of mavo-examen, terwijl dat van de autochtone leerlingen maar 58 procent was. Van de tweede generatie niet-westerse allochtonen deed 73 procent een vbo- of mavo-examen en van de eerste generatie 78 procent. Vooral Marokkanen en Turken deden vaker examen op scholen met een lager niveau; Surinamers, Antillianen en Arubanen wat minder veelvuldig. Niet-westerse allochtone meisjes deden niet zo vaak een vbo-examen als de jongens. Zij leggen vaker een havo-examen af. Dezelfde verschillen tussen jongens en meisjes komen ook en nog duidelijker naar voren bij autochtone scholieren.

3. Slagingspercentages allochtonen lager

Het slagingspercentage van niet-westers allochtone eindexamenkandidaten was lager dan dat van autochtonen. Terwijl van de autochtone examenkandidaten 91 procent slaagde voor de havo en 92 procent voor het vwo, haalde van de niet-westerse allochtonen 79 procent respectievelijk 80 procent het diploma. Voor de mavo en het vbo zegt het slagingspercentage niet alles, omdat daar op verschillende niveaus eindexamen gedaan kan worden. Minder goede leerlingen kunnen zo ook op een lager niveau een diploma halen.

2. Slagingspercentages naar herkomst, 2001

Bron: Inspectie van Onderwijs, CBS, IB-groep.

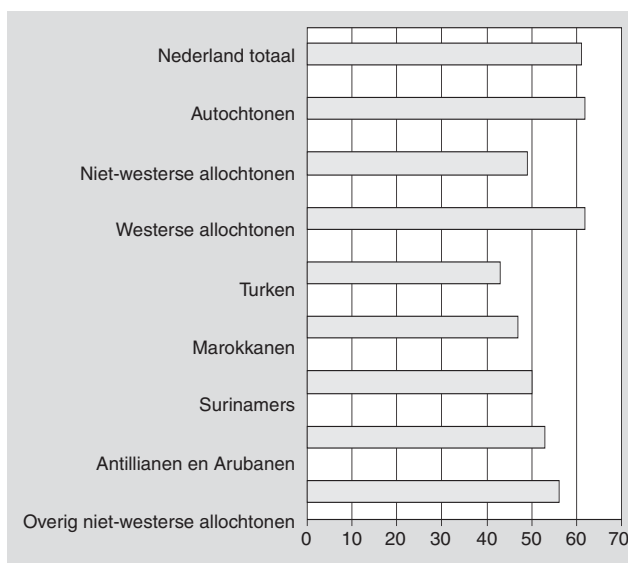
4. Examenscore

OCenW en het CBS hebben een indicator ontwikkeld die op een snelle manier de onderwijsprestaties van de doelgroep in kaart brengt. In deze indicator genaamd 'examenscore' wordt het slagingspercentage gewogen met het soort examen. Als S het slagingspercentage is en N het aantal examenkandidaten, is de examenscore gedefinieerd als:

$$\text{Examenscore} = (S_{\text{vbo}} \cdot N_{\text{vbo}} \cdot 40 + S_{\text{mavo}} \cdot N_{\text{mavo}} \cdot 60 + S_{\text{havo}} \cdot N_{\text{havo}} \cdot 80 + S_{\text{vwo}} \cdot N_{\text{vwo}} \cdot 100) / N_{\text{tot}}$$

De score loopt van 0 (niemand is geslaagd) tot 100 (iedereen is geslaagd voor het vwo). Landelijk gezien hadden autochtonen een examenscore van 62 en de niet-westerse allochtonen kwamen op 49. Een opmerkelijk verschil. In de grote gemeenten blijken de verschillen in examenscore vaak nog groter te zijn.

3. Examenscore naar herkomst, 2001

Bron: Inspectie van Onderwijs, CBS, IB-groep.

5. Autochtonen in grote stad vaak naar school in randgemeenten

De woongemeente van een leerling hoeft niet altijd zijn schoolgemeente¹⁾ te zijn. Scholen in een gemeente kunnen immers ook veel leerlingen van buiten aantrekken.

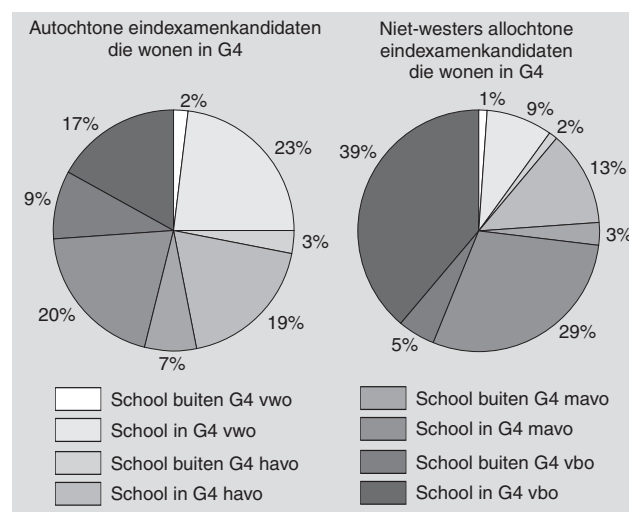
Van de autochtonen die in de grote stad²⁾ wonen, ging respectievelijk 35 procent en 24 procent van de vbo- en mavo-examenkandidaten buiten de grote stad naar school. Voor havo en vwo is dit slechts 13 procent respectievelijk 9 procent.

Niet-westerse allochtonen die in de grote stad wonen, gaan minder vaak buiten die stad naar school. Van de vbo- en mavo-examenkandidaten bezocht respectievelijk 11 procent en 8 procent een school buiten de stad en bij het havo en vwo is dit ongeveer 6 procent.

Er zijn natuurlijk ook leerlingen die buiten de grote stad wonen en in de grote stad naar school gaan. Dit zijn met name autochtonen. In veel gevallen gaat het dan echter om vestigingen van scholen, waarvan de hoofdvestiging in de grote stad staat. De verdeling over de schoolsoorten van deze leerlingen is niet erg afwijkend van de gewone verdeling van examenleerlingen die naar school gaan in de grote steden.

Met name de schoolpendel van autochtone mavo- en vbo-leerlingen uit de grote stad, weerspiegelt zich ook in de examenscore. Autochtonen die in de grote stad wonen, hadden met gemiddeld 64 een lagere examenscore dan autochtonen die in de grote stad naar school gingen (examenscore = 67). Voor niet-westerse allochtonen was de examenscore zowel in de woon- als schoolgemeente van de grote steden 48.

4. Verdeling van eindexamenkandidaten over schoolsoorten en schoolgemeente, van leerlingen die wonen in de vier grote steden (G4), 2001

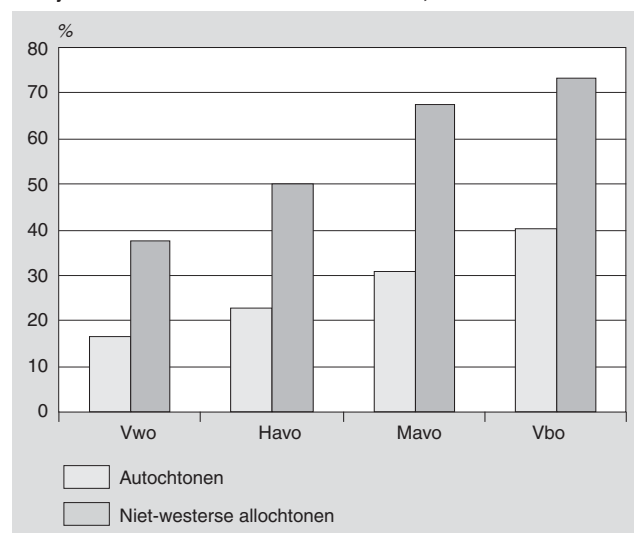
Bron: Inspectie van Onderwijs, CBS, IB-groep.

Uit een opinie-onderzoek 'schoolkeuzemotieven Utrecht' van het bureau CVO³⁾ blijkt dat een kwart van de Utrechtse ouders die hun kind naar een school voor voortgezet onderwijs in de randgemeente stuurt, dit doet vanwege de betere 'pedagogische en onderwijskundige aanpak' op die instelling. Zo'n 20 procent van de ouders noemt het aantal allochtonen op de school en de veiligheid als doorslaggevende factor. Deze motieven gelden waarschijnlijk ook voor ouders in de andere grote gemeenten.

6. Autochtonen gemiddeld naar 'wittere' scholen

Autochtone examenkandidaten die in de vier grote gemeenten naar school gaan, bezoeken gemiddeld scholen waar ongeveer de helft minder niet-westerse allochtonen in de examenklassen zitten, dan de scholen waar niet-westers allochtone examenkandidaten naartoe gaan. Bijvoorbeeld een niet-westerse allochtoon die examen doet op een vwo in de grote stad, zat gemiddeld in een klas met 37 procent niet-westerse allochtonen. Een autochtoon die examen deed op een vwo in de grote stad, zat gemiddeld in een klas met 16 procent niet-westerse allochtonen. Voor een gemiddelde vbo-er waren deze percentages gelijk aan 73 respectie-

5. Gemiddeld percentage niet-westerse allochtonen in examenklas bij examenkandidaten aan scholen in de G4, 2001

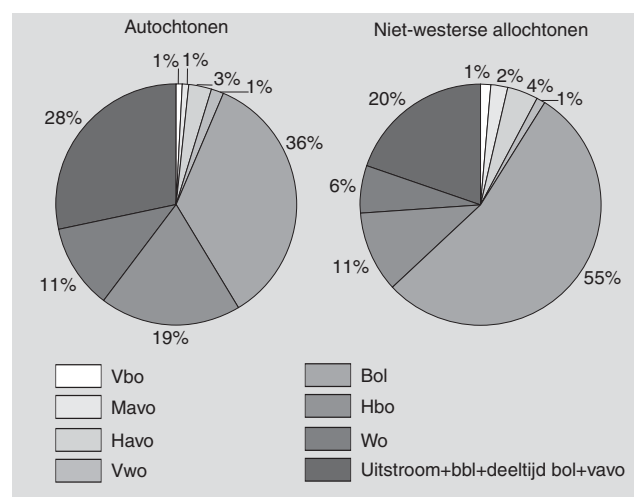
Bron: Inspectie van Onderwijs, CBS, IB-groep.

velijk 40 procent.

7. Doorstroom niet-westerse allochtonen naar hoger onderwijs gering

Slechts een klein deel van de niet-westers allochtone examenkandidaten stroomde door naar het hbo en wo. Dit komt doordat er weinig van hen havo- of vwo-examen deden en ook doordat het slagingspercentage wat achterbleef bij autochtonen. Van de niet-westerse allochtonen die in 2000/2001 eindexamen deden in het voortgezet onderwijs, kwam een schooljaar later 11 procent in het hbo terecht en 6 procent in het wo. Voor autochtonen lagen deze percentages op 19 procent en 11 procent. Ruim de helft van de niet-westers allochtone examenkandidaten stroomde door naar

6. Doorstroom eindexamenkandidaten naar herkomstgroepering, 2000

Bron: Inspectie van Onderwijs, CBS, IB-groep.

de beroepsopleidende leerweg (bol). Bij autochtonen was dit ongeveer een derde.

8. Geslaagde allochtonen stromen vaker door naar vervolgonderwijs

Hebben niet-westerse allochtonen echter een havo- of vwo-diploma, dan stroomt een groter deel door naar vervolgonderwijs dan bij de autochtonen. Bovendien kiezen ze voor een hoger schoolniveau dan autochtonen. Van de geslaagde autochtone havo-leerlingen ging 75 procent naar het hbo, 6 procent naar de bol en 3 procent naar het vwo. De overige 16 procent stroomde dus niet of niet direct door naar voltijd vervolgonderwijs. Bij de niet-westerse allochtonen was de doorstroom naar het hbo aanzienlijk hoger, namelijk 81 procent. Vooral Turkse jongeren gingen met 86 procent relatief vaak naar het hbo.

Van de geslaagde vwo-leerlingen ging 63 procent van de autochtonen naar het wo en 20 procent naar het hbo, terwijl van de niet-westerse allochtonen ruim driekwart de keuze liet vallen op het wo en nog eens 11 procent op het hbo. De doorstroom naar de bol was bij de niet-westers allochtone eindexamenkandidaten veel hoger dan bij autochtonen. Zo stroomden geslaagde niet-westers allochtone vbo-leerlingen voor 73 procent door naar de bol, terwijl dat bij de autochtonen op 47 procent lag. Het is niet bekend hoeveel vbo-leerlingen naar de beroepsbegeleidende leerweg (bbl), het voormalige leerlingwezen, gingen.

9. Economie zeer populair bij allochtonen

Economisch onderwijs blijkt zeer populair te zijn bij allochtonen, met name bij niet-westerse allochtonen. Bij de overgang van havo naar hbo heeft 56 procent van hen gekozen voor de economische richting. Van de autochtonen daarentegen ging 39 procent naar het economisch onderwijs.

Het percentage niet-westers allochtone vrouwen dat in het hbo gezondheidszorg heeft gekozen, was vergeleken met autochtonen erg laag: slechts 6 procent van de niet-westers allochtone vrouwen tegen 14 procent van de autochtonen. Bij vwo-gediplomeerden was eenzelfde patroon zichtbaar. Van de niet-westers allochtone vrouwen heeft 9 procent voor deze hbo-studierichting gekozen tegen 20 procent van de autochtonen.

Ook in het wetenschappelijk onderwijs zijn de economische studierichtingen zeer populair bij niet-westerse allochtonen. Ruim een kwart ofwel 26 procent van de niet-westers allochtone vwo-geslaagden die naar het wo ging, heeft een economisch getinte opleiding gekozen, terwijl dit bij autochtonen 19 procent was. Daarnaast kozen niet-westerse allochtonen vaker voor recht, met name de vrouwen. De voorkeur van niet-westerse allochtonen voor de wo-studierichtingen economie en recht gaat vooral ten koste van de studierichtingen gedrag en maatschappij, taal en cultuur en techniek. Ten slotte valt op dat niet-westerse allochtonen, zowel op hbo als op wo nauwelijks hebben gekozen voor landbouwopleidingen.

Toelichting

De gepresenteerde resultaten vormen een onderdeel van de uitkomsten van een lopend onderzoek dat het CBS uitvoert in het kader van gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid. Het onderzoek wordt gefinancierd door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.

De gegevens zijn gebaseerd op het examenresultatenregister van de Informatie Beheergroep (IBG). Deze registratie bevat volledige gegevens van circa 90 procent van de totale groep eindexamenkandidaten. De gegevens over de herkomstgroepering komen uit de gemeentelijke basisadministratie (GBA). De gegevens uit beide bestanden zijn samengevoegd en opgehoogd tot de totale populatie eindexamenkandidaten. Door koppeling van bestanden kan echter selectiviteit naar herkomstgroepering optreden. Het absolute aantal allochtonen kan hierdoor iets onderschat zijn.

Het voortgezet algemeen volwassenen onderwijs (vavo) is in de analyses buiten beschouwing gelaten. Ook de opleidingen die vallen onder het ministerie van Landbouw, Natuur en Visserij en overige landbouwopleidingen behoren niet de onderzoekspopulatie.

Het voorbereidend beroepsonderwijs (vbo) is inclusief het leerwegondersteunend onderwijs lwoo. In de bestanden is het onderscheid tussen deze twee onderwijsvormen niet te maken.

Met doorstroom van eindexamenkandidaten wordt de doorstroom uit het examenjaar naar vervolgonderwijs in het aansluitende schooljaar bedoeld. Leerlingen die na het eindexamen een jaar iets anders gaan doen en daarna doorstromen naar vervolgonderwijs zijn dus niet waargenomen.

De doorstroom is bepaald door het examenresultatenregister te koppelen aan het lesgeldregister en het centraal register inschrijvingen hoger onderwijs, beide bestanden afkomstig van de Informatie Beheergroep. Uit het lesgeldregister kan worden bepaald of een leerling zich het volgende schooljaar heeft ingeschreven in het voortgezet onderwijs, dan wel de voltijd beroepsopleidende leerweg (bol). Helaas konden leerlingen die doorstromen naar de beroepsbegeleidende leerweg (bbl) dan wel de deeltijd beroepsopleidende leerweg niet worden waargenomen. Bij de doorstroom naar het hoger beroepsonderwijs en het wetenschappelijk onderwijs zijn zowel voltijd- als deeltijdstudenten meegenomen.

Begrippen

Allochtoon

Een allochtoon is een persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren.

Herkomstgroepering

In aanvulling op de standaarddefinitie van allochtonen gebruikt het CBS ook een vaste indeling van allochtonen naar herkomst. Gezien de grote verschillen in sociaal-economische en -culturele situatie worden steeds twee hoofdcategorieën naar herkomst onderscheiden: westerse en niet-westerse allochtonen. Binnen de groep niet-westerse allochtonen worden zoveel mogelijk ook nog vier grote doelgroepen van het minderhedenbeleid van de overheid onderscheiden, te weten Turken, Marokkanen, Surinamers en Antillianen/Arubanen.

Onder westers wordt verstaan: Europa (excl. Turkije), Noord-Amerika, Indonesië/het vroegere Nederlands Indië, Japan en Oceanië.

Onder niet-westers wordt verstaan: Afrika, Azië (excl. voormalig Nederlands Indië/Indonesië en Japan), Latijns-Amerika en Turkije.

Noten in de tekst

- ¹⁾ De gemeente waar de hoofdvestiging van de school is gevestigd.
- ²⁾ Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht.
- ³⁾ Trouw van 23 november 2002.

Tabel 1
Eindexamenkandidaten voortgezet onderwijs naar schoolsoort, 2001

	Vbo	Mavo	Havo	Vwo	Totaal
	%				x 1 000
Totaal	29,7	30,1	21,4	18,7	156,7
Man	33,8	29,4	19,2	17,6	78,9
Vrouw	25,6	30,9	23,6	19,9	77,8
Autochtonen	28,0	30,1*	22,3	19,7	126,7
Niet-westerse allochtonen	43,2	31,1	15,3	10,4	19,8
Westerse allochtonen	25,2	29,1	22,7	22,9	10,2
Autochtonen	28,0	30,1	22,3	19,7	126,7
Man	32,5	29,2	19,9	18,5	64,0
Vrouw	23,4	31,0	24,7	21,0	62,6
Niet-westerse allochtonen	43,2	31,1	15,3	10,4	19,8
Man	44,9	30,6*	14,3	10,2*	9,7
Vrouw	41,5	31,6*	16,2	10,7*	10,1
Eerste generatie	48,6	29,5	13,7	8,2	6,1
Tweede generatie	40,7	31,8	16,0	11,4	13,7
w.o.					
Marokkanen	50,6	31,9*	12,6	4,9	4,2
Turken	50,4	31,2*	12,1	6,3	4,4
Surinamers	41,1	32,2*	15,5*	11,2*	4,7
Antillianen en Arubanen	44,8*	26,3	15,4*	13,6	1,5
Westerse allochtonen	25,2	29,1	22,7	22,9	10,2
Man	29,0	29,2*	20,5	21,3	5,2
Vrouw	21,3	29,0*	25,1	24,6	5,0

* De waarde wijkt niet significant af van de waarde van het naast hogere (vetgezette) aggregaat.

Bron: Inspectie van het Onderwijs, CBS, IB-groep.

Tabel 1a
Aantallen eindexamenkandidaten voortgezet onderwijs naar schoolsoort en herkomstgroepering, 1999–2001

	1999	2000	2001
	x 1 000		
Totaal vbo	50,2	47,8	46,6
Autochtonen	38,5	36,5	35,4
Niet-westerse allochtonen	8,5	8,5	8,5
Westerse allochtonen	3,2	2,8	2,6
Totaal mavo	47,3	47,8	47,2
Autochtonen	38,3	38,8	38,1
Niet-westerse allochtonen	5,7	5,9	6,2
Westerse allochtonen	3,2	3,1	3,0
Totaal havo	43,4	43,5	33,5
Autochtonen	36,8	36,6	28,2
Niet-westerse allochtonen	3,4	3,8	3,0
Westerse allochtonen	3,1	3,1	2,3
Totaal vwo	30,8	29,9	29,4
Autochtonen	26,4	25,4	25,0
Niet-westerse allochtonen	2,0	2,0	2,1
Westerse allochtonen	2,5	2,5	2,4

Bron: Inspectie van het Onderwijs, CBS, IB-groep.

Tabel 2
Slagingspercentages in het voortgezet onderwijs, 2001

	Vbo	Mavo	Havo	Vwo
	%			
Totaal	95	95	90	91
Man	92*	94*	89*	89*
Vrouw	95	95*	89*	89*
Autochtonen	96	96	91	92
Niet-westerse allochtonen	90	85	79	80
Westerse allochtonen	94	94*	87	89
Autochtonen	96	96	91	92
Man	94*	96*	90*	90*
Vrouw	97	96*	90*	90*
Niet-westerse allochtonen	90	85	79	80
Man	85*	84*	76*	77*
Vrouw	90	85*	77*	74*
Eerste generatie	91*	84*	78*	82*
Tweede generatie	90*	85*	79*	80*
w.o.				
Marokkanen	90*	88	80*	81*
Turken	87	74	72	73
Surinamers	92	88	77*	73
Antillianen en Arubanen	92*	91	82*	86
Westerse allochtonen	94	94	87	89
Man	91*	94*	86*	86*
Vrouw	94	94*	86*	87*

* De waarde wijkt niet significant af van de waarde van het naast hogere (vetgezette) aggregaat.

Bron: Inspectie van Onderwijs, CBS, IB-groep.

Tabel 3
Doorstroom¹⁾ van eindexamenkandidaten in het voortgezet onderwijs, 2001

	Naar:							Overig ²⁾	Totaal
	vbo	mavo	havo	vwo	bol	hbo	wo		
	%								x 1 000
Totaal	0,9	0,9	3,4	1,5	37,5	17,7	10,9	27,1	156,8
Autochtonen	0,9	0,7	3,2	1,5*	35,2	18,8	11,4	28,3	126,7
Niet-westerse allochtonen	1,3	2,3	4,1	1,3	54,0	10,9	6,4	19,7	19,8
Westerse allochtonen	0,9*	0,9*	4,0	1,9	34,2	17,0*	13,5	27,6	10,3
Niet-westerse allochtonen	1,3	2,3	4,1	1,3	54,0	10,9	6,4	19,7	19,8
w.o.									
Marokkanen	1,4*	2,0*	3,7*	0,7	65,5	9,3	3,2	14,2	4,2
Turken	1,4*	4,1	3,7*	1,3*	58,4	7,9	4,2	19,0	4,4
Surinamers	1,3*	2,1*	4,0*	1,4*	53,0*	11,0*	6,4*	20,7	4,7
Antillianen en Arubanen	1,3*	1,0	4,3*	1,4*	47,6	10,4*	7,3*	26,7	1,5

* De waarde wijkt niet significant af van de waarde van het naast hogere (vetgezette) aggregaat.

¹⁾ Doorstroom naar bbl, deeltijd bol en vavo werd niet waargenomen.

²⁾ Onder overig is inbegrepen de uitstroom en de eventuele doorstroom naar bbl, deeltijd bol of vavo.

Bron: Inspectie van Onderwijs, CBS, IB-groep.

Tabel 4a
Doorstroom ¹⁾ examenkandidaten van het vbo naar bestemming, 2001

	Geslaagden		Afgewezenen	
	bol	vbo ²⁾	bol	vbo ²⁾
	%			
Totaal	52	2	31	21
Man	42	3	28	21*
Vrouw	64	1	37	21*
Autochtonen	47	2	23	23
Niet-westerse allochtonen	73	2	45	16
Westers allochtonen	53*	2*	28*	24*
Autochtonen	47	2	23	23
Man	38	3	20	23*
Vrouw	60	1	28	24*
Niet-westerse allochtonen	73	2	45	16
Man	66	2	43*	17*
Vrouw	80	1	49*	15*
Eerste generatie	71	2	44*	14*
Tweede generatie	74	1	45*	17*
w.o.				
Marokkanen	81	1*	50*	18*
Turken	74*	1*	46*	14*
Surinamers	71	2*	40*	19*
Antillianen en Arubanen	65	2*	40*	16*
Westers allochtonen	53	2	28	24
Man	46	3	22	22*
Vrouw	63	1	41	29*

* De waarde wijkt niet significant af van de waarde van het naast hogere (vetgezette) aggregaat.

¹⁾ Doorstroom naar bbl, deeltijd bol en vavo werd niet waargenomen.

²⁾ Aangenomen mag worden dat de doorstroom naar het voortgezet onderwijs het vbo betreft.

Bron: Inspectie van Onderwijs, CBS, IB-groep.

Tabel 4b
Doorstroom ¹⁾ **examenkandidaten van de mavo naar bestemming, 2001**

	Geslaagden		Afgewezenen	
	bol	havo ²⁾	bol	mavo ³⁾
	%			
Totaal	72	7	21	56
Man	73	8*	21*	57*
Vrouw	71	7*	21*	55*
Autochtonen	71	7	16	60
Niet-westerse allochtonen	80	9	31	50
Westerse allochtonen	70	10	20*	55*
Autochtonen	71	7	16	60
Man	72	7*	14*	61*
Vrouw	70	7*	17*	58*
Niet-westerse allochtonen	80	9	31	50
Man	80*	9*	32*	51*
Vrouw	79*	9*	30*	49*
Eerste generatie	79*	10*	34*	41
Tweede generatie	80*	8*	29*	54
w.o.				
Marokkanen	85	8*	32*	53*
Turken	81*	9*	35	51*
Surinamers	81*	6	23	53*
Antillianen en Arubanen	75	10*	37*	43*
Westerse allochtonen	70	10	20	55
Man	70*	10*	23*	51*
Vrouw	70*	9*	18*	59*

* De waarde wijkt niet significant af van de waarde van het naast hogere (vetgezette) aggregaat.

¹⁾ Doorstroom naar bbl, deeltijd bol en vavo werd niet waargenomen.

²⁾ Aangenomen mag worden dat de doorstroom van geslaagden naar het voortgezet onderwijs de havo betreft.

³⁾ Aangenomen mag worden dat de doorstroom van afgewezenen naar het voortgezet onderwijs de mavo betreft.

Bron: Inspectie van Onderwijs, CBS, IB-groep.

Tabel 4c
Doorstroom ¹⁾ examenkandidaten van de havo naar bestemming, 2001

	Geslaagden			Afgewezenen	
	hbo	bol	vwo ²⁾	bol	havo ³⁾
	%				
Totaal	75	6	3	12	64
Man	77	5	4	12*	65*
Vrouw	74	6	3	12*	63*
Autochtonen	75	6	3*	11*	66
Niet-westerse allochtonen	81	3	3*	13*	59
Westerse allochtonen	73	5*	3*	12*	52
Autochtonen	75	6	3	11	66
Man	76	6	4	12*	67*
Vrouw	73	7	3	11*	65*
Niet-westerse allochtonen	81	3	3	13	59
Man	83	2*	4	14*	60*
Vrouw	79	4*	2	13*	59*
eerste generatie	84*	2	3*	11*	53
tweede generatie	80*	4	3*	14*	62
w.o.					
Marokkanen	87	3*	3*	16*	56*
Turken	86	2*	5*	19	53*
Surinamers	83*	3*	2*	10*	65*
Antillianen en Arubanen	66	3*	3*	5*	70*
Westerse allochtonen	73	5	3	12	52
Man	76	5*	4*	9*	52*
Vrouw	70	5*	3*	15*	53*

* De waarde wijkt niet significant af van de waarde van het naast hogere (vetgezette) aggregaat.

¹⁾ Doorstroom naar bbl, deeltijd bol en vavo werd niet waargenomen.

²⁾ Aangenomen mag worden dat de doorstroom van geslaagden naar het voortgezet onderwijs het vwo betreft.

³⁾ Aangenomen mag worden dat de doorstroom van afgewezenen naar het voortgezet onderwijs de havo betreft.

Bron: Inspectie van Onderwijs, CBS, IB-groep.

Tabel 4d
Doorstroom ¹⁾ examenkandidaten van het vwo naar bestemming, 2001

	Geslaagden		Afgewezenen		
	wo	hbo	hbo	vwo ²⁾	bol
	%				
Totaal	64	19	7	51	8
Man	69	15	6*	53*	7*
Vrouw	60	22	4*	50*	9*
Autochtonen	63	20	8*	52*	7
Niet-westerse allochtonen	76	11	6*	47	12
Westerse allochtonen	66*	12	7*	54*	11*
Autochtonen	63	20	8	52	7
Man	68	16	6*	54*	6*
Vrouw	58	23	5*	50*	7*
Niet-westerse allochtonen	76	11	6	47	12
Man	79	8	5*	45*	11*
Vrouw	74	13	4*	48*	13*
Eerste generatie	76*	10*	8*	44*	9*
Tweede generatie	76*	11*	5*	47*	13*
w.o.					
Marokkanen	83	10*	4*	45*	18*
Turken	91	4	4*	53*	24
Surinamers	78*	13*	4*	39	12*
Antillianen en Arubanen	63	18	15*	56*	0
Westerse allochtonen	66	12	7	54	11
Man	68	11*	2*	58*	8*
Vrouw	63	13*	2*	52*	12*

* De waarde wijkt niet significant af van de waarde van het naast hogere (vetgezette) aggregaat.

¹⁾ Doorstroom naar bbl, deeltijd bol en vavo werd niet waargenomen.

²⁾ aangenomen mag worden dat de doorstroom van afgewezen kandidaten naar het voortgezet onderwijs het vwo betreft.

Bron: Inspectie van Onderwijs, CBS, IB-groep.

Tabel 5
Doorstroom havo-examinandi naar hbo per sector, 2001

	Agrarisch	Technisch	Gezondheidszorg	Economisch	Sociaal-agogisch	Kunst	Pedagogisch
	%						
Totaal	3	18	8	41	11	2	17
Autochtonen	3	18	9	39	11*	2*	18
Niet-westerse allochtonen	1	19*	4	56	12*	1*	8
Westerse allochtonen	1	21	6	44	11*	3	14
Man	3	34	3	49	2	1	7
Autochtonen	3	34*	3*	48	2*	1*	7
Niet-westerse allochtonen	0	33*	2*	60	3*	0	2
Westerse allochtonen	1	38	2*	48*	3*	2*	5*
Vrouw	2	4	13	34	18	2	26
Autochtonen	2	4	14	32	18*	2	27
Niet-westerse allochtonen	1	6	6	53	20*	2*	13
Westerse allochtonen	1*	5*	10	41	18*	4	22

* De waarde wijkt niet significant af van de waarde van het naast hogere (vetgezette) aggregaat.

Bron: Inspectie van Onderwijs, CBS, IB-groep.

Tabel 6
Doorstroom vwo-examinandi naar wo per HOOP-gebied, 2001

	Landbouw	Natuur	Techniek	Gezondheid	Economie	Recht	Gedrag en Maatschappij	Taal en cultuur
	%							
Totaal	2	9	16	12	19	13	19	10
Autochtonen	2	9*	17	12*	19	12	19	11
Niet-westerse allochtonen	1	8*	13	13*	26	20	14	6
Westerse allochtonen	1*	9*	15*	11*	18*	17	17	12
Man	2	12	26	8	27	11	9	6
Autochtonen	2	12*	27	7*	26*	10	9*	6
Niet-westerse allochtonen	1	11*	20	9*	32	16	8*	3
Westerse allochtonen	1*	12*	26*	8*	26*	13	9*	6*
Vrouw	2	5	6	16	12	15	28	15
Autochtonen	3	6*	6*	16*	11	14	30	15*
Niet-westerse allochtonen	0	5*	6*	16*	20	24	20	8
Westerse allochtonen	2*	6*	5*	14*	11*	20	24	19

* De waarde wijkt niet significant af van de waarde van het naast hogere (vetgezette) aggregaat.

Bron: Inspectie van Onderwijs, CBS, IB-groep.

Tabel 7
Doorstroom vwo-examinandi naar hbo per sector, 2001

	Agrarisch	Technisch	Gezondheidszorg	Economisch	Sociaal-agogisch	Kunst	Pedagogisch
	%						
Totaal	3	18	13	41	7	6	11
Autochtonen	3	18*	14	40	7*	6*	12
Niet-westerse allochtonen	1*	18*	7	56	7*	5*	5
Westerse allochtonen	1*	20*	9*	48	6*	8*	7
Man	3	37	4	44	2	5	5
Autochtonen	3*	38*	4*	43	2*	5*	6
Niet-westerse allochtonen	1*	32*	4*	52*	3*	6*	1*
Westerse allochtonen	0*	32*	3*	53*	3*	8*	2*
Vrouw	2	6	19	40	11	7	15
Autochtonen	3*	5	20	39	11*	6*	16
Niet-westerse allochtonen	0*	9*	9	59	10*	5*	8
Westerse allochtonen	1*	12	14*	45*	9*	8*	10*

* De waarde wijkt niet significant af van de waarde van het naast hogere (vetgezette) aggregaat.

Bron: Inspectie van Onderwijs, CBS, IB-groep.